יום ב', כ"ו בחשון תשס"ו (28 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"דע את עמך"

כוונתי בתחילה היתה לכנות מדור זה בשם "**וקרב פזורינו מבין הגויים**", על-פי פסוק זה בתפילה. שיניתי את דעתי מ-2 טעמים:
1) תפילה זו היא פנייה להקב"ה שהוא ישלים את התהליך שהתחיל – בעצמו, דבר שגורע מהבחירה החופשית של כל יהודי להיות אחראי על מעשיו; ו-
2) מנחם הכהן כתב חוברת לפני יותר מ-40 שנה בשם זה, "דע את עמך", והיה נראה לי נכון להמשיך את דרכו. שם זה גם משתלב עם מדור קודם שהיה בדף – "**דע מאין באת**".
כך רשם מנחם הכהן בהקדמה לחוברתו:
"**זוהי כיום המצווה המוטלת על כל יהודי** באשר הוא. מאז ומתמיד היו פזורי ישראל נושא להתעניינות. יהודי בתפוצה האחת ראה והרגיש עצמו חלק בלתי נפרד מיהודי בגולה אחרת. כשהציקו ליהודים בתימן, פחד לבם וכאב בפולין, וכשגברו הרדיפות בפולין נזדעקו ובאו לעזרתם יהודים מצפון אפריקה. כי העם היהודי באשר הוא, גוף אחד הנו, ונשמה אחת לו.
אם בעבר היתה חובה לדעת ולהרגיש מה מתרחש בעולם היהודי, כיום על אחת כמה וכמה. שליש מהעם נספה בשואה הנוראה, ועוד גלויות רבות תלויות כאבר המדולדל, ועומדות חו"ח להינתק מגוף האומה, אם מבחינה רוחנית, ואם מבחינה פיזית. שומה עלינו שלא להתעלם מגורלם, שכן צוותה התורה "**ומבשרך לא תתעלם**" [ישעיה נ"ח 7]. בראש ובראשונה, עלינו **<u>להכיר</u>** את הגלויות, ולו רק מן הבחינה הכמותית שלהם. עלינו לדעת קודם כל היכן נמצאים יהודים. מה כוחם הקהילתי, מהו הפוטנציאל החינוכי שלהם, ואם יש להם בתי כנסת ומוסדות תורה אחרים. רק **לאחר מכן** עלינו לדון בפרטים האחרים, כי בלעדי ידע ראשוני זה לא נוכל לקבוע אבחנה מקפת על מצבן הרוחני של הגלויות השונות. אנו נשתדל למסור בצורה תמציתית את ה"יש" וה"אין" שבכל תפוצה ותפוצה..."
[http://www.daat.ac.il/daat/kitveyet/mahanaim/da-2.htm]

ובכן, סיפורנו מתחיל, בעצם, לפני כמה שנים טובות, בערך כ-500 עד 600 שנה לפני הספירה, בזמן בית ראשון. שתי גלויות היו להם לישראל בתקופת הבית הראשון - האחת גלות עשרת השבטים [ר' מלכים_ב, פרק י"ז], והשנייה - גלות יהודה. גלות יהודה עצמה מחולקת לשני שלבים: גלות החרש והמסגר - "**והגלה את כל ירושלים ואת כל השרים ואת כל גבורי החיל... לא נשאר זולת דלת עם הארץ**", וחלקה השני של הגלות - "**ואת יתר העם הנשארים בעיר ואת הנפלים אשר נפלו על המלך בבל ואת יתר ההמון הגלה נבוזראדן רב טבחים**". בין גלות 10 השבטים לבין גלות יהודה חלפו כ-130 שנים, בהן אנשי יהודה נשארו בארץ יהודה והמשיכו לעבוד בבית המקדש. בהמשך הפרק הנ"ל, מתואר כי הגויים שנחלו את השומרון לא ידעו את משפט הארץ; ניתן להבין מכך, כי רמז נותן הקב"ה לישראל, שגלותם אינה מנתקת את זיקתם לארץ. ...אין בכוחו של אף עם לרשת את אדמת ישראל, ואף בשעה שגולים ישראל מעל אדמתם - אין זה אלא עד שישובו בתשובה ובה בשעה ישובו לאדמתם. http://www.etzion.org.il/vbm/archive/yomyom/i/i21.php
[בע"ה, ההמשך מחר...]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **<u>שני</u>** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי י, ולשלומם של כל חיילי צה"ל